

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

! Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. uri zjutraj, ob ponedeljkih ob 5. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnštvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

! Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnštvo je v Frančiškanski ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnštvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zabvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Grof Forgach gre . . .

Dunajsko vladno časopisje in oni provincijalni listi, ki si dajo diktirati smer pisanja z Dunaja, so vedno branili grofa Forgacha, avstro-ogrškega poslanika v Belgradu in niso hoteli verovati v resničnost Masarykovih trditev, da so se v belgrajskem avstro-ogrskem poslanstvu z znanjem in po navodilih tega čudnega diplomata kar na veliko ponarejali razni dokumenti, ki so se potem vporabljali proti avstro-ogrskim Jugoslovanom.

Da so bili imenovani dokumenti res ponarejeni, in sicer zelo nerodno, naravnost neumno, ponarejeni, tega pa vendar ne morejo tajiti niti zagovorniki balkanske politike grofa Aehrenthala, ker tajiti to, bi pomenilo naravnost smešiti se, ali tega, da bi ostal grof Forgach v kaki direktni zvezi s falzifikatorji, naši oficiozi in poluoficiozi niti danes nečejo priznati javno.

Naravno, priznati to, bi pomenilo obsojiti Aehrenthala in vso njegovo balkansko politiko, bi pomenilo priznati, da je avstro-ogrška diplomacija, skupno s svojim voditeljem Aehrenthalom, popolnoma nezmožna, a tega oficiozi ne morejo storiti, ker tega storiti — ne smejo.

Sedaj se celo pripravlja časopisna kampanja proti prof. Masaryku, ki je bil tako smel, da je razkril vso nagoto avstro-ogrške politike na Balkanu in vso ničvrednost raznih nemških in madžarskih aristokratov, ki zastopajo monarhijo ne samo v balkanskih, nego tudi v drugih evropskih prestolnicah. Mesto, da bi merodajni krogi bili Masaryku hvaležni za to, ker jih je opozoril na napake nezmožnih diplomatov, pripravljajo sedaj celo časopisno kampanjo proti njemu, ki je govoril samo resnico.

In da je Masaryk govoril resnico, se vidi najjasneje iz dejstva, da je premestitev grofa Forgacha iz Belgrada gotova in odcenjena stvar.

Res je, ta premestitev bi se lahko razlagala tudi s tem, da je Forgachu neprijetno zastopati monarhijo v Belgradu, kjer ga časopisje tako napada. Ali ako bi bil vzrok premestitve samo ta, potem bi bil Forgach prestavljen na mesto, ki je ravnotako važno, kot položaj poslanika v Belgradu in ne — v Draždane ali Monakovo!

A Forgach gre ravno v Draždane ali v Monakovo — kakor mu je pred par leti prerokovala belgrajska „Politika“ — torej tam, kjer se od poslanika ne zahteva nobenih diplomatičnih zmožnosti, ker se vse njegovo delo sestoji samo in izključno v tem, da čestita kralju božične in velikonočne praznike, da se udeležuje raznih vesellic in drugih prireditvev in da sodeluje pri raznih paradah.

Grof Forgach je s tem degradiran, to je očitno. Iz Belgrada, kjer bi morali zastopati monarhijo samo najspretnější diplo-

mati, pa v Draždane ali Monakovo, kjer nima monarhija nobenih političnih interesov, ker se zunanja politika vseh nemških zveznih držav dirigira samo iz Berlina!

Brez vzroka grof Forgach gotovo ne bo tako neusmiljeno degradiran. „Zastopal“ je monarhijo v Belgradu tako, da jo je s svojim „zastopanjem“ osmešil pred celim svetom.

Sicer bi pa vse to bila več ali manj zasebna stvar grofa Forgacha, ko bi ne bilo njegovo degradiranje najočitnejši dokaz za resničnost Masarykovih razkritij. Aehrenthal ne samo, da ni mogel odreči Masarykovih trditev, nego je podal s premestitvijo grofa Forgacha celo nov dokaz za njegovo resničnost in zato posvečamo Forgachevi premestitvi toliko pozornosti.

Iz slovenskih krajev.

Iz Kamnika. Narodna čitalnica v Kamniku priredi danes, dne 11. decembra t. l. drugo dramatično predstavo v tekoči zimski sezoni. Vprizori se vrlo efektna psihološko zanimiva drama v petih dejanjih „Simona“. Dejanje se vrši deloma na francoskih deloma na angleških tleh in je vzeta iz znanega Champolovega romana. „Mož Simone“, ki je izšel v prevodu V. Levstika ter vzbudil med občinstvom spričo svoje krasne vsebine vseobčo pozornost. Poedine v igrokazu nastopajoče osebe so plastično in z markantnimi potezami očrtane, katerih dejanje in nehanje zlasti na ženski svet mogočno vplivajo. Priporočati je, da se občinstvo iz mesta in okolice v kolikor možno velikem številu udeleži predstave. Nikomur ne bode žal, ako pri skrajno nizki vstopnini prisostvuje tej moderni drami, katere snov je zajeta iz velikomestnega življenja in iz visokih krogov. Dramatični odsek se ni strašil ne truda ne obilnih stroškov, da se drama v lepo zaokroženi in dostojni obliki spravi na oder in da se da prilika seznanjati, se tudi s prizori modernega dramskega repertoarja. Obilna udeležba bode zadovoljila odbor, a tudi marljivo, požrtvovalno in vztrajno igralno osebje, ki deluje z režiserjem vred nesebično v dobrobit društva. Pripominjamo, da se prične predstava ob 7. zvečer in da se dobe vstopnice za sedeže prvih pet vrst v predprodaji v trgovini g. Ant. Slatnarja.

Iz Šmarje. Priporočali smo že enkrat šmartskim čukom, naj se nauče olike, pa ni nič pomagalo. Pravijo, da bodo zdaj za vsakim žvižgali kdor jih ne bo hvalil. Tako so 8. t. m. žvižgali za neko družbo zvečer, ko je šla na kolodvor. Na komando svojega načelnika so se oglašali z žvižganjem in kričanjem. Tako ljudje že na cesti ne bodo imeli mir. Tako čuki ne bodo povzdignili ugled svoje vasi, pa tudi slave si ne bodo pridobili, če ne bodo dali ljudem

miru. Pri nas smo letos imeli samo parklje, pa nič Miklavža. Osem parkljev je hodilo po vasi, pa brez Miklavža. Naši vrli orli so se namreč izpremenili v parklje, škoda da ni bilo Miklavža, menda ni hotel iti z njimi. — Otroci ne smejo kašljati, namreč v naši šoli. K nam hodijo otroci v šolo po eno uro daleč in ni nič čudno, če se prehlade v tem grdem vremenu. Zato se ne more zameriti otrokom, če kašljajo. Ako je otrok prehladen, mora kašljati. Gospodična nadučiteljica pa je prepovedala kašljati, češ, da je sita kašljanja. Sicer smo slišali, da pojde na višjo šolo, k čemer ji že naprej gratuliramo. Morda tam otroci ne bodo kašljali. Drugič zopet kaj.

Splošni pregled.

Ban in koalicija.

Koalicija je nastopila nov boj proti banu. Sklenila je zvezati se z vsemi strankami in s tem pripraviti padec bana Tomašiča. Zato je povabila tudi t. zv. opozicijske stranke na sejo, kjer se je posvetovalo o novem klubu, ki bi ostal skupaj, in bi bil delazmožna večina. To pa le v slučaju, ako bi hotel ban nastopiti svojo pot. Stranke, tudi koalicija so pripravljene konferirati z banom in se ne odreka pogajanjem. Le sedanje ponudbe bana ne morejo sprejeti. Tudi pisanje madžarskih listov o hrvatskih politikah je deloma napačno, deloma tendenciozno izmišljeno. Situacija je zelo napeta, vendar se ne more reči, da jo koalicija ne obvlada. Zdi se celo, da ima ban bolj negotova tla pod seboj, nego koalicija.

Bosenski dež. šef Varešanin, odstopi.

Kakor smo že pred časom poročali. Listi so takrat to vest demantirali, ker je bila v zvezi z novico, da pride Potiorek v Bosno. Sedaj pa se imenuje, kot njegov naslednik pehotni general Gerba.

Afera s Košutovim denarjem.

Afera s Košutovim denarjem budi vedno večjo senzacijo. Trdi se zdaj, da denar ni bil namenjen za pogreb, ampak za Košutovo knjižnico, ker se je s tem hotelo pomagati njegovima dvema sinovima. Franc Košut sedaj trdi, da ni njegov oče zapustil nikakih dolgov in da tudi on in njegov brat nista imela tako velikih dolgov. Eötvös naznanja, da bo natančno pokazal, kam je izginilo 164.000 K; ki jih je madžarski narod zbral za Košutov pogreb. Afera se izrablja politično proti Košutu.

Spor berlinskih profesorjev.

Od nekaj so se medseboj učenjaki prepirali, ne samo v knjigah ampak tudi v besedah in pogosto se je zgodilo, da so tudi pesti odločevale, kdo ima prav. V se-

danjem modernem času so sicer boji med profesorji na dnevnem redu, toda na pesti se navadno ne gre. Sedaj pa je na berlinski univerzi, ki ima menda največ učencev, prišlo do dvoboja. Na berlinski univerzi se je namreč doslej predavala nacionalna ekonomija ali narodno gospodarstvo po načelih t. zv. katederskega socializma, kakor ga je ustanovil l. 1872. Oppenheim. Da bi bila resnica na univerzi nedotaknjena, fakulteta ni sprejela nikogar, ki ni priznaval katederskega socializma za edino pravi. Letos pa je ministrstvo imenovalo profesorja Bernharda na univerzo, fakulteta pa je bila proti njemu, ker ni bil katederski socialist. Tudi je prof. Sering v svojem referatu dokazal, da Bernhard ni učenjak, ki spada na berlinsko univerzo in fakulteta se je čutila užaljeno, da se ji po ministrstvu usiljuje profesor, ki ga ne mara. Nastal je boj, ki se je končal s tem, da je profesor Bernhard pozval Seringa na dvoboj in sicer na samokrese. Kako se bode oba učenjaka pokala, bomo poročali pozneje.

Graški rektor proti klerikalnim študentom.

Rektor graške univerze je v imenu miru prepovedal nositi pasove klerikalnim študentom na graški univerzi v l. 1910/11. Prof. prof. Mayr se je pritožil pri nauč. min. Stürgkhju, ki ga je tako podcenjevanje klerikalnega študenstva zelo bolelo in je takoj obljubil, da bo uplival na to, da se prepoved prekliche.

Vprašanje eksproprijacije na Pozmanjskem.

Vprašanje eksproprijacije na Pozmanjskem pride šele v začetku januarja v dr. ministrskem svetu na vrsto; kakor se vidi, bo dr. ministrstvo le deloma sprejelo razlastitve in zakon, o posameznih točkah pa bo pridejalo natančua določila.

Debata v turškem parlamentu.

Ko je veliki vezir podal svoj depose, v katerem je krasno naslikal turške razmere in odnošaje Turčije do tujih držav, so se takoj priglasili poslanci opozicijskih strank besedi in so začeli odkrivati slabe strani turške vlade. Vrhunec je dosegla debata pri govoru Lutti Tikri Beisa, ki je zelo zmožen govornik opozicije. Piše se, da je bil njegov govor vrhunec govorniške zmožnosti, kar ga je dosedaj slišal turški parlament. Prijel je velikega vezirja in posamezne ministre, pri čemer je prišlo do nemirov in skoraj do osebnih spopadov. Tikri je rabil nasproti nekemu ministru tudi besedo lažnik, kar je duhove še bolj razburilo. Govornika so podpirali opozicijski poslanci, ki so napadli ministra z raznimi psovkami. Grški poslanec Busios je napadel ministra notranjih zadev zaradi zadnjih dogodkov v Macedoniji tako ostro, da ga je minister zavrnil s psovkami, ki jih tudi po-

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[180]

Ko je abat dočital to pismo, mu je Cezar srepo pogledal v oči.

„Torej“, je dejal z mirnostjo, strašno v besedah človeka, ki je pravkar podpisal smrtno obsodbo lastnega očeta, „povejte, abat, ali ste mojega mnenja, kar se tiče očetovega zdravja? . . . Govorite odkrito, ne prizanašajte mi z resnico, naj si bo še tako žalostna.“

„Bil sem zelo bližnji svetemu Očetu,“ je dejal Angelo hladnokrvno, „opazoval sem ga vse te zadnje čase, in moram reči, žal, da sem popolnoma vašega mnenja! . . .“

„Koliko dni mislite, da mu je še živeti? . . .“

Abat Angelo je par trenutkov računal sam pri sebi.

Nato je rekel brez obotavljanja:

„Najdalje osem dni.“

Strašno vprašanje papeževega sinu in zlovešči odgovor abata, oboje je bilo rečeno z zamolklim glasom.

Moža sta pomerila drug drugega z dolgim pogledom. Razumela sta, da je vse dognano in dogovorjeno. Cezar je stopil k oknu, odprl ga in si šumno oddahnil. Nato se je obrnil k abatu:

„Jaz se nemudoma vrnem v taborišče. Odondot bom korakal proti Rimu . . . Pa vi, abat, kdaj odidete?“

„Jutri zjutraj.“

„Zakaj ne takoj?“

„Zato, Svetlost, ker moram govoriti z osebo, ki mi bo

dala potrebna zdravila; in s to osebo morem govoriti šele drevi, ko se stori noč.“

LVI.

Ponočno srečanje.

Zdaj je potrebno, da se obrnemo nazaj ter naglo preidemo početje in dogodke neke osebe, ki smo jo morali doslej pustiti v temi — Rose Vanzo.

Bralec se spominja, kako je stara žena zapustila Rafaela Sanzio in Rosito, takrat, ko sta se odpravljala na Florentinsko cesto. Rosa se je bila vrnila naravnost v Tivoli ter zopet zavzela svoje opazovalno mesto v votlini nad brezdnom Anija.

Preteklo je več dni. Kako je živela v tem času mati Cezarja in Lukrecije? Kakšne so bile njene misli in kaj je pripravljala v skrivnostnem varstvu teh noči? . . .

Verjetno je, da je porabila čas v ta namen, da si preiskrbi v papeški vili zaupnikov. Videli smo, da je Maga ob svojem begu iz Rima odnesla s seboj celo premoženje v dragih kamnih in zlatnikih. Posluževala se je tega bogastva, da si pridobi enega ali več služabnikov, in si je tako ustvarila sredstvo, da je mogla priti v vilo, kakor bi se ji zazdel čas ugoden za dejanje . . .

In približno takrat, ko se je Cezar Borgia pripravljal, da udre v Peklensko sotesko, se je zgodilo nekega večera, da je papež z večimi osebami svojega spremstva odšel iz vile, izprehajati se po okoli. Ta izprehod se je raztegnil bolj, nego so izprva mislili.

Ko se je papež vračal proti vili, je bila že črna noč. Abat Angelo je bil spremlj svojega gospodarja, kakor je bila njegova navada. Zgodilo pa se je, da je zaostal za skupino, tvorjeno od ljudi, ki so spremljali papeža: abat

Angelo je bil zbiralec; zato je obstal, da pobere iz trave nekaj kresnic, ki so se svetlikale z nenavadno lučjo. Ko je po končanem delu vstal, je nenadoma zapazil za neko skalo temno senco človeške postave.

Ni se ganil z mesta. In kmalu so njegove oči razločile to senco: bila je ženska . . .

Ko je stari Borgia izginil, je ta ženska še nekaj minut nepremično stala na svojem kraju . . . Nato je Angelo videl, kako se je pognila z roko preko čela. Globoko je zavzdihnila. In nato je abat jasno in razločno slišal besede, ki jih je izgovarjala ženska skoraj na glas:

„Le hodi, Rodrigo . . . mirno hodi in brez skrbi, dočim jaz trpim . . . Bližnja je ura, ko se boš pokoril za vse svoje zločine hkratu.“

Angelo se ni ganil; vlekel je sapo vase, dokler se ženska ni odstranila. Nato ji je sledil, plazeč se za njo po pečevju. Sicer pa si neznanka ni nalogala nikake opreznosti.

Abat jo je videl stopiti v votlino nad Anijem. Več dni po vrsti jo je zalezoval. In morda je izsledil, kdo je, in česa čaka! . . .

Neko noč — malo časa po tem dogodku, o katerem je strogo molčal — abat Angelo ni mogel zaspati. Če bi bil takrat kdo v njegovi bližini, bi ga bil slišal enkrat zamrmrati:

„Nocoj bo, prepričan sem! . . . Nocoj pride . . . Ah, navada samotarenja. Navada, govoriti sama s seboj! Vse misli stare Mage so mi znane!“

Naenkrat se je zdrznil. Na drugem koncu hodnika je bil pravkar zapazil nekaj temnega, nerazločnega; tiho se je vleklo ob steni.

(Dalje.)

Imate bolečine?

Revmatične, protinske, v zobeh, glavobol? Ali ste se po prepihu ali drugače prehladili? Poskusite vendar bolečine utehajoči, lekajoči in krepčajoči Fellerjev fluid z znamko „Elza-fluid“. Ta je v resnici dober. To ni samo reklama! DvanajstERICA za poskušnjo 5 kron franko. Izdelovatelj samo lekarnar Feller v Stubici, Elza-trg št. 264 (Hrvaško).

slanec ni ostal dolžan. V svojih govorih so opozicijski poslanci odkrili vse one skeleče razmere, ki jih je hotel veliki vezir prikriti v svojem govoru.

Po vstaji v Mehiki.

Kakor poroča ameriško časopisje, je vojno sodišče obsodilo k smrti 23 oficirjev, ki so bili prestopili k vstašem in so pozneje prišli vladnim četam v roke. Obsojenci niso hoteli prositi milosti pri prezidentu Diazu. V Mehiki je mir. Polovljeni ustaši so bili obsojeni in kaznovani po prekem pravu.

Nekaj o naši poroti.

I.

Minilo je porotno zasedanje — zadnje v letošnji seziji. Zdi se nam potrebno, sedaj ko je odstranjen vsak sum morebitnega upliva na prizadete kroge, izpregovoriti resno besedo o naši poroti. Pravzaprav bi bilo treba enkrat izpregovoriti tudi najresnejšo besedo v vprašanju nanašajočem se na bistveno reformo porote kot eno za širšo maso najvažnejših naprav v avstrijskem pravosodju. Pa za to pot pustimo še to in kot rečeno, izpregovorimo le „nekaj o naši poroti“.

Porota sestoji iz porotnikov — sodnikov lajkov in iz porotnega senata — sodnikov pravnikov, ali sodnikov po poklicu. Za izrek o krivdi ali nekrivdi merodajni so porotniki kot sodniki izžrebani iz ljudstva v ta namen, da izrekajo svoje obsodbe med obtoženci iz ljudstva. Oni sodijo po svoji vesti in svojem prepričanju ne oziraje se na to, ali njihova obsodba ugaja sodbi sodnikov pravnikov, oziroma mrtvi črki kazenskih paragrafov. Zato doživimo skoro pri vsakokratnem porotniškem zasedanju slučaje, v katerih bi oni trije gospodje porotnega senata izrekli ravno nasprotno sodbo, kot jo je rekla dvanajstotica ljudskih sodnikov.

Pa tudi med porotnimi izreki raznih porotnih sodišč o enem — vsaj o bistvu — in istem slučaju, ob istočasnem zasedanju nahajamo čestokrat naravnost kričeča nasprotja. Ta nasprotja se kažejo posebno med poroto v Novem mestu in poroto v Ljubljani. Detomori n. pr. se v Novem mestu skoro po vrsti vsi obsodijo, dočim se v Ljubljani skoro po vrsti vsi oproščajo. To značilno nasprotje je rodilo, oziroma poroja posledice, da se detomorilke izogibajo novomeške porote ter si prizadevajo doseči delegiranje ljubljanske porote, ali se že pred časom dejanja preskrbe, da bi prišle v Ljubljani „na poroto“.

Odkod ta pojav?

Vzemite v roke vsakokratni sestav ali imenik te in one porote, še bolje pa, oglejte si porotnike v Novem mestu in primerjajte jih z onimi v Ljubljani. Tu prevladuje kolikor toliko inteligenca bodisi iz mest kakor tudi iz dežele. Tam je — nekaj po krivdi žreba, večinoma po krivdi protekcije — mnogokrat cela porotniška klop zasedena le po možeh, ki po usodi svoje naobrazbe niso zakrivil, če njih duševno obzorje ne presega visočino namena govora državnega pravdnika. Da ne pretiravam, vprašajte one inteligentne može, ki kot posamezniki včasih sede med svojimi manj izobraženimi tovariši, ki gredo s svojim lastnim prepričanjem preko prizadevanj obtožitelja obtožbe in ki navadno zavzemajo težavno mesto prvomestnika. Zato ni treba iti v Novomesto, tudi pri nas bi se dobile take priče.

Drugi vzrok takih nasprotij pa je iskati v uplivu porotnega senata z državnim pravdnikom in zagovornikom vred na porotnike. Začnimo v zadaj. Obče znano je, da ima Novo mesto med odvetniki veliko boljše juriste, nego govornike. In kar je res, je res, pa četudi ni iz strogo pravnega sta-

lišča vselej tudi prav — dober zagovornik pred poroto je že marsikatero grešno dušo rešil vic in pekla. Ljubljana slovi po svojih odvetniških govornikih. Zato pa ima v Novem mestu temu večji in nevarnejši upliv na porotnike državni pravdnik kot javni obtožitelj obtožbe. Bilanca za in proti obtožencu je v Novem mestu očitno na škodo obtožencu. To bilanco skuša navsezadnje zavrnuti predsednik senata v svojem resumeju.

In tu moramo resnici na ljubo priznati, da je vsaj v tem oziru Novo mesto višje pred Ljubljano. In tudi to moramo priznati, da gre ta zasluga na račun predsednika novomeškega okrožnega sodišča dr. Kavčiča.

Težja kot dolžnost porotnikov, je namreč naloga predsednika porotnega senata. On mora stati nedotaknjen od upliva ljute boja med javnem obtožiteljem in zagovornikom, med izpovedbami prič in zagovorom obtoženca, on je, ki mora iskati po poti človečskosti zmoti resnico in pravico. On torej ni sodnik, ne obtožitelj, on je le preiskovalec, raziskovalec in šele ko je vsa pota govoreča za in proti obdolženca vestno nepristransko poiskal, je postal ugotovitelj dejanja samega. In ko je to delo dovršil, je njegova zadnja naloga, da poda porotnikom kot ljudskim sodnikom čisto bilanco, jasno sliko dejanja in ugotovitve dejanja. Njegov resume opremljen s pravnim poukom, mora biti prost vsakega upliva, prost njegovega pravnega ali zasebnega mnenja, skratka, mora biti objektivni pravec, ki ga poda porotnikom na pot v posvetovalnico. On ne sme že pri začetku in med razpravo najmanj po končanem dokazovanju obtoženca pred seboj smatrati kot že krivega obtoženega dejanja ter kot s takim z njim postopati.

Tak predsednik je bil predsednik novomeškega okrožnega sodišča dr. Kavčič. In zakaj obstoje kljub temu taka nasprotja med sodbami ondotne in naše porote, to smo deloma povedali že danes. Ostalo pa in zakaj si več takih predsednikov želimo tudi pri naši poroti, o tem spregovorimo prihodnjič.

Dnevne vesti.

„Prestolonaslednik in slovenski umetniki.“ Pod tem naslovom priobčuje včerajšnji jutranji „Slov. Narod“ notico, ki jo priobčujemo doslovno tudi mi. Notica se glasi: „Z Dunaja smo dobili to-le povsem zanesljivo obvestilo: Slovenski umetniki, ki so pripravili jubilejsko umetniško razstavo v Ljubljani v proslavo osemdesetletnice njegovega veličanstva cesarja, so se obrnili na njegovo cesarsko in kraljevsko visokost prestolonaslednika nadvojvodo Franc Ferdinanda z vdano prošnjo, da bi njegova visokost blagovolila milostno sprejeti protektorat ljubljanske jubilejske umetniške razstave. Prestolonaslednik je na to prošnjo odgovoril v zelo prijaznem pismu, v katerem obžaluje, da se mu radi zaposlenosti ni mogoče odzvati zanj častni prošnji.“ Tako piše slovenski napredni (!) list v 20. stoletju. „Ljubljancanki“ pač ne bo treba več dolgo izhajati, ker znata tudi „Slovenec“ in „Slov. Narod“ pisati tako servilno, da morata zadovoljiti vsakega še tako strogega — veterana.

Jarc toži. Eugen Jarc, drž. poslanec, je vložil po dr. Sušteršiču proti Karolu Rozmanu iz Novega mesta tožbo radi krutega žaljenja časti in to ker je pri glavarstvu prošil za dovoljenje, da nalepi o času volitev sledeče lepake: „Volilci pozor! Taka je možka beseda S. L. S. Zastopnik kandidat prof. E. Jarc je neresnico trdil na shodu 16. t. m. v Novem mestu o dr. Defranceschiju. To je pa sam Jarc dovolil z besedami „če mi dokazete, da nisem resnice govoril, pa plakirajte.“ No, ta bo pogorel!

Kako opravljajo duhovniki svojo dolžnost. Na praznik dne 8. t. m. bi se moral vršiti v šentpeterski cerkvi krst. Župnik in kaplan Zorko sta odšla slučajno z nekim pogrebom. Poklicali so vsled tega kaplana Petriča, katerega pa seveda ni bilo doma. Bil je namreč na predavanju v znani klerikalni gostilni pri Oražnu v Mostah. Brez njega bi se namreč predavanje gotovo ne moglo vršiti. Kaplan Petrič si domišlja, da imajo ljudje vedno dovolj časa čakati na njegovo milost. Vprašamo ga torej, ali ni on nastavljen radi ljudstva? Ali ni njegova edina dolžnost, da opravlja svoja cerkvena opravila? Seveda naši duhovniki imajo preveč dela s politiko, drugo jim je pa postranska stvar.

Je to mogoče? Javljajo nam, da je „Glasbena Matica“ kupila prstan, darilo g. Razergerju, pri Nemcu Eberlu na Mestnem trgu. V tej zadevi želimo pojasniti, ker ako je to res, potem res ne vemo, kako bi ta čin kvalifikovali.

Politično in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo vabi svoje člane k društvenem sestanku, ki se vrši danes, dne 11. decembra 1910 ob 10. uri dopoldne v gostilni gosp. M. Weissa, Konjušna ulica. Ker je sestanek jako važen, se ga gotovo udeleži vsak član, ki mu je količaj mar korist društva in okraja.

Sulferajske vžigalice na Dolenjskem. Paul Haiden, prasičji mesar v Novem mestu, prodaja po bližnjih vaseh gostilničarjem „Deutsche Schulvereins Zündker“, zavojček po 18 v. Gostilničar v Grtin vasi Jože Matko je take od njega kupil in jih prav bogato razpečava med gosti. Dobro bi bilo, da bi se novomeščani malce pobrigali zato nemčurjske človeče in ga pognali v „Reich“. — Žveplenke v dokaz na razpolago!

Kuharski tečaj gostilničarske zadruge se je zaključil včeraj s skupnim dinjeom. Natančnejše poročilo priobčimo jutri.

Lovska razstava je danes še odprta na kar opozarjamo občinstvo, da si jo lahko še pred zatvoritvijo ogleda.

Nerednosti v Škofji ulici in nji okolišju. V Škofji ulici in nje okolišju vladajo take razmere kot v kaki gorski vasi. Dasi plačujejo prebivalci tega kraja davek prav tako kot oni v sredi mesta, nimajo pa po noči nobene razsvetljave. Le par petdeset-svečnih žarnic brli v tem okolišju in te so tako redke kot bele vrane in človek se mora bati, da ne obliči v blatu, ki ga nikdar ne stržejo, četudi hodi po teh ulicah po štirikrat na dan šolo in iz šole več stotin otrok, da ne govorimo o drugih. Pred hišami pa stojijo zaboji s smetmi, ki zastoj čakajo odrešenja, ker smetar ob grdem vremenu ne prihaja po cel teden.

Z rešilnim vozom prepeljalo se je v 3. do 10. decembra 13 bolnikov in sicer 6 iz mesta 2 iz kolodvorov v deželno bolnico, 5 pa iz bolnice v hiralnico ozir. mestno ubožnico.

„Sokol“ v Radovljici vprizori znano igro „Rokovnjači“ v nedeljo, dne 11. t. m. in sicer v gostilni R. Kunstja. Začetek točno ob 7 uri zvečer. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Loški diletantje uprizore v nedeljo, dne 11. t. m. ljudsko predstavo z naslovom „Moških ne trpe!“ Burka v 3 dejanjih. Začetek ob 8 uri zvečer v prostorih „Nar. čitalnice“, Glavni trg. Cene običajne. Po igri prosta zabava.

Narodna čitalnica v Kamniku priredi v nedeljo, dne 11. decembra 1910 točno ob 7 uri zvečer v društveni dvorani dramatično predstavo „Simona“, igrokaz v petih dejanjih. Vstopnina: Prvi dve vrsti sedežev po K 1.20; tretja, četrta in peta vrsta po K 1.—; ostali sedeži po 80 vin. Stojišča po 50 vin. Predprodaja vstopnic za sedeže od prve do pete vrste v trgovini gosp. Ant. Slatnarja.

Koncert Slovenske Filharmonije, ki bo danes zvečer v „Unionovi“ dvorani v čast udeležencem Vrazove Akademije, se vrši ob pogrnenih mizah. Na balkonu so numerirani sedeži po 1 K. Kakor vže naznanjeno, sodeluje virtuozi na gosli, gđc. Stella Krüger. Njena slika je bila razstavljena v trgovinah L. Schwentnerja in J. Sameca. Urejeno je, da se med koncertnimi točkami ne bo streglo. Tudi slavno občinstvo naj se ozira na to, ter naj si med proizvajanjem koncertnih komadov ne pusti servirati. Vstopnina znaša 1 K za osebo. Začetek ob 8 uri zvečer. Na sporedu so jako lepe in zanimive stvari. Opozarjamo osobito še na našega skladatelja Antona Foersterja „Slovansko suito“, ki se ta večer izvaja prvič.

Cenčavost v Ljubljani. V našem mestu je prava babja cenčavost doma, zato imajo razni vladni detektivi in policijski agenti lahko delo. V Ljubljani imamo celo vrsto moških in ženskih bab, ki razodevajo po gostilnah, kavarnah in — naših dnevnih stviri, o katerih resen človek molči. Te delikatne stvari se okrog razobešajo, vladni vohuni jih pa nosijo policiji na nos. Kake so posledice, pričajo žrtve 20. žepa 1908. Nikjer drugod ni tako klepetavih ljudi kot pri nas! Mesto da bi se o važnih vesteh molčalo, se pa vse na veliki zvon obeša! Kdo naj potem še komu kaj zaupa!

Kaj je z železniškimi delavnicami? V ministrstvih naše dunajske vlade nas kranjske Slovence prav izzivajoče prezirajo. Tuintam se nam pro forma kaj obljubi, potem pa ni ne načrtov ne dejanj. Kedar bi že imeli dobiti delavske hiše, iz železniške delavnice v Ljubljani, ali vsaj v Sp. Šiški. Pa se ni še niti en kamen pripeljal. Vse tako kakor z južnim kolodvorom. Celovec, Maribor, Beljak in Gradec pa dobe vse kar hočejo. Imajo pač Korošci in Štajerci druge zastopnike. Koliko ključarjev, kovačev in mizarjev bi imelo v teh obljubljenih delavnicah zaslužka. Železnični minister zna pač Slovence le „farbati“! Klerikalci pa Ljubljano le oškodujejo če morejo, mesto da bi zanjo kaj storili!

Občni zbor „Slovenskega zidarskega in tesarskega društva“ se vrši danes dne 11. decembra t. l. ob 10. uri dopoldne v prostorih g. Frana Babiča na Dolenjski cesti št. 10. Interesenti se vabijo k obilni udeležbi, ker je stvar velike važnosti. Člani se opozarjajo, da plačajo svojo udnino pred zborovanjem pri svojem predsedniku Francu Jenkotu.

Nesrečen slučaj. Gospa Handler v Novem mestu je pri novih stavbah v Beršlinu, domov grede, ker je bila zelo temna noč in ker apnenica ni zavarovano, padla v isto in se popolnoma zagreznila v apnu. Na pomoč prihičelo ljudstvo jo je rešilo neprijetnega položaja.

Zgodaj je začel. Erazem Rozman, 16letni iz Novega mesta, se je učil že raznega obrta in slednjič pekarski. Pri pek. mojstru v Črnomlju, potem ko je od tu pobegnil v Delnice, povsod je kradel kot sraka. V Delnicah je s tovarišem Miričem čevljarškim vajencem, obrkadel spečega pijančka. Na cesti je vjel raco in v pekovski prodajalni vzel 4 štruce kruha. S tem sta se podala v gozd, kjer sta si naredila pečenko. Radi zadnjega dejanja v Delnicah, vsak na 3 tedenski zapor obsojena, je Rozman iz istega ušel in se podal peš v Reko, kjer je zoper kradel. Okrožno sodišče ga je s tiralnico iskalo radi prve tatvine. Prišedši v Novo mesto k materi, ga je izsledilo orožništvo in oddalo roki pravice, kjer se je moral zagovarjati za vse storjene zločine. Ker pa storjena fakta niso presegala hudodelstva, obsodil se je pri okr. sodišču v 3mesečni zapor.

Iz maščevanja. Dne 2. t. m. je bil delavec Blaž Rakovec iz Zavode, ki je bil zaposlen pri gradnji vodovoda v neki občini pri Radovljici, radi malomarnosti od-

Mali listek.

„Veda“.

Dvomesecnik za znanost in kulturo.

(Konec.)

Med sotrudniki „Vede“ najdemo sledeča znana imena:

Privatni docent dr. Albin Bazala (Zagreb). — Vseučilišni profesor Štefan S. Bobčev (Sofija). — Dr. Milko Brezigar (Gorica). — Vseučilišni profesor dr. Dr. Tina (Praga). — Privatni docent dr. Brezislav Foustka (Praga). — Ante Gaber (Škofja loka). — Člen srbskega državnega sveta Gligorij Geršič (Beograd). — I. A. Glonar (Gradec). — Dr. Pavel Grošel (Ljubljana). — Dr. Vladislav Gumplovicz (Dunaj). — Dr. K. Hinterlechner (Dunaj). — T. Jenkova (Praga). — Dr. F. Ilešič (Ljubljana). — Vseučilišni profesor dr. A. Kadlec (Praga). — Dr. F. Kadlec (Praga). — Dr. F. Kidrič (Dunaj). — Dr. Vekoslav Kisovec (Trst). — Vlad. Knaflič (Trst). — Dr. Karel Kramar (Praga). — Dr. Gojmir Krek (Dunaj). — Vseučilišni profesor dr. Fran Krejči (Praga). — Radovan Krivic (Praga). —

Vseučilišni profesor dr. Kosta Kumanudi (Beograd). — Dr. Kušar (Gradec). — Dr. Ivan Lah (Ljubljana). — Dr. Stanko Lapajne (Dunaj). — Dr. Dragotin Lončar (Idrija). — Vseučilišni profesor dr. T. G. Masaryk (Praga). — Dr. Peter Medvešek (Gorica). — Vojeslav Molé (Ljubljana). — Vseučilišni profesor dr. Matija Murko (Gradec). — Člen francoskega drž. sveta Gabriel Louis-Jaray (Pariz). — Josip Penizek (Dunaj). — Dr. Karel Ozwald (Gorica). — Dr. Ludovik Pivko (Maribor). — Vseučilišni profesor dr. Vladislav Polič (Zagreb). — Dr. Janko Pretinar (Gorica). — Dr. Štefan Sagadin (Ptuj). — Ferdinand Seidl (Gorica). — Privatni docent dr. Ivan Strohal (Zagreb). — Dr. Dragan Šanda (Dunaj). — Aleksander Šantel (Pazin). — Vseučilišni profesor dr. Silović (Zagreb). — Anton Štebal (Ljubljana). — Dr. Pavel Turner (Maribor). — Vseučilišni profesor dr. Francišek Vavrinek (Praga). — Dr. Fran Vidic (Dunaj). — Dr. Josip Vošnjak (Visole na Pohorju). — Baron Andrej Winkler (Gorica). — Privatni docent dr. Zarnik (Würzburg). — Dr. Niko Zupanič (Beograd). — Privatni docent dr. Žižek (Dunaj). — Dr. Ivan Žmavc (Praga).

Med drugim prinese prva številka sledeče razprave: Žižek: O ljudskem štetju. Bogumil Vošnjak: Uvod v temeljna načela državnega nauka. B. V. Sociološki pomen slovansko-nemške jezikovne meje. Rostohar: Ideje k zgodovini jugoslovanske filozofije. Prijatelj: Slovenci pod Napoleonom I. Knaflič: Razvoj slovenskega narodnega gospodarstva. Žmavc: Uvod v naraven nazor o svetu. Dr. Josip Vošnjak: Dodatki k „Spominom“ (Pražák). Šantel: O narodni umetnosti itd. Izmed referatov omenjamo ocene sledečih del: pl. Tomašič, ban hrvatski: Temelji hrvatskega državnega prava. Lončar: Bleiweisova doba. Iovanović: Srbsko ustavno pravo. Strohal: Priroda i država. Bernatzik: Die Nationalen Matriken itd. V gospodarskem oddelku poroča dr. Brezigar o „Smereh razvoja čeških bank“, in o knjigi dr. Žižeka: Die statistischen Mittelwerte, inženir Štebi o kranjskih podeželnih centralah! Pod zaglavjem „kultura“ prinese naš dvomesecnik Ozwaldove črtice: „Iz predavanj v tujini“ ter literarne in umetniške kritike odličnih slovenskih kulturnih delavcev. Za prihodnje številke so med drugim pripravljeni sledeči članki: Bazala: O razvoju hrvatske filozofije tijekom XIX. vijeka. Polič: Ustava Bosne in Hercego-

vine. Pretnar: Začetki francoskega slovnanofilstva. Vošnjak: Narodnostna zakonodaja avstrijskih deželnih zborov. Vošnjak: Pregled ruske državnovedne in javnopravne literature XIX. veka. Sagadin: Upravno pravosodstvo. Kisovec: Sistem modernega časnika. Dr. Josipa Vošnjaka: Dodatki k „Spominom“ se bodo nadaljevali tekom celega leta. Povrh pa ima uredništvo pripravljeno še mnogo drugega velezanimivega memoarnega gradiva.

„Veda“ bo izhajala vsak drugi mesec (torej 6 krat na leto), v resni zunanji opremi, vsaka številka v obsegu 6 tiskovnih pol. Cena jej bo na leto po 8 K, za dijake po 5 K. Posamezni zvezki po 1 K 70 vin. Naročnina, reklamacije itd. se pošiljajo podpisnemu založništvu.

Da bo mogla „Veda“ izpolnjevati program, ki si ga je stavila, je treba ne le sodelovanja pisateljev in sotrudnikov, ampak v enaki meri čitajočega občinstva in — plačnikov. To drobno zanimanje je tudi — kulturno delo.

Založništvo „Vede“, Goriška tiskarna, A. GABRŠČEK.

puščen iz službe. Radi tega je bil na polirja strahovito jezen in je sklenil nad njim se maščevati. Najprvo ga je z vsemi mogčimi priimki ozmerjal, potem pa udaril z železnim drogom proti njemu, ne da bi ga zadel. Zvečer ga je v gostilni v drugič napadel in mu grozil, da ga bo ubil. Polir je bil vsled tega v takem strahu, da je odšel z močnim spremstvom domov. Zadevo ima v rokah sodišče.

Železniška nesreča v Bohinjski Bistrici se je obravnavala včeraj ves dan pri tuk. dež. sodišču. Dne 27. junija t. l. je namreč na postaji v Boh. Bistrici vsled napačno stavljenega menjalnika osebni vlak iz Gorice trčil v na postaji stoječi tovorni vlak. Obtoženi so bili uradnik Mario Rust, premikač Jožef Selan in sprevoznik Adolf Komac. Poškodovanih je bilo kakih deset oseb, med njimi več zelo težko. Škode na materialu je do 50.000 K. Kot izvedenec je bil zaslišan kontrolor južne železnice g. Sajovic. Senat, ki mu je predsedoval dvorni svetnik Pajk, je obsodil uradnika Rusta na pet dni zapora, premikača Selana na en mesec strogega zavora, dočim je sprevoznika Adolfa Komaca popolnoma oprostilo. Obtožence so zagovarjali Rusta g. dr. V. Krisper, Selana g. dr. V. Schweitzer, Komaca pa g. dr. V. Ravnihar.

Najnovejša teletonska in brzojavna poročila

Burna seja državne zbornice.
Dunaj, 10. decembra. V današnji seji avstrijskega državnega zbora je najprej naučni minister grof Stürgkh odgovarjal na razne interpellacije, med drugimi glede reforme juridičnih študij. Izjavil je, da bo ministrstvo takoj predložilo zbornici material, ko bo zbran. Glede neznosnih razmer na vseučilišču v Inomostu, je odgovoril, da bo država pričela z gradnjo nove stavbe že tekom prihodnjega leta. Nato je govoril finančni minister vitez Bilinski in pobijal mnenja raznih govornikov, ki so kritizirali bančno predlogo. Po Chocovem govoru je predlagal češki radikalec Kalina konec seje in prešetje glasov. Ker pa zbornici predsednik dr. Pattay ni hotel dati tega predloga na glasovanje, je nastal med češkimi radikali silen hrup. Poslanci Kalina, Šokoi, Slama, Fresl in Bulin so razbijali po svojih sedežih in potrgali vse pokrove raz svoje pulte. Nato je stopil v dvorano češki radikalec poslanec Lisý in prišel piskati na piščalko. Posl. Fresl je povzročil s sireno tak hrup, da so poslanci kar bežali iz zbornice. Ko se je hrup nekoliko poravnal, se je poslanec Kalina zopet oglašil k besedi in v drugič predlagal konec seje in prešetje glasov. Dr. Pattay je bil sedaj prisiljen ugoditi predlogu, zlasti, ker so tudi socialisti pričeli na njim vpiti: „Kakšen predsednik zbornice pa je to. Drugega ne zna, kakor samo denuncirati.“ Pri štetju glasov se je izkazalo, da je v zbornici navzočih samo 81 poslancev. Ker je bila vsled tega seja nesklepčna, jo je predsednik zaključil. Prihodnja se vrši v terek.

Poljaki in vlada,
Dunaj, 10. decembra. Stališče Poljakov napram vladi je vsled vprašanja glede vodnih cest v Galiciji postalo jako kritično. Pričakovati je velike krize. Poljski klub namerava namreč vodocestno vprašanje izrabiti v politične namene. Splošno se sodi, da bodo pri glasovanju o proračunskem provizoriju glasovali proti istemu, ali se pa večinomama odstranili iz zbornice, kar bi za vlado pomenilo hud udarec. Danes ima parlamentarna komisija „Poljskega kluba“ sejo, na kateri se bo preziralo stališče Poljakov napram vladi. Kakor je sodi, ima „Poljski klub“ dve želji: Spremembo v finančnem ministrstvu in odločno vladno izjavo glede vodocestnega vprašanja.

Seja proračunskega odseka.
Dunaj, 10. decembra. Poslanec Maštalka je sklical sejo proračunskega odseka na ponedeljek. Program bo sledeči: 1. Volitev načelnika. 2. Nadaljevanje generalne debate o italijanski pravni fakulteti. 3. Debata o proračunskem provizoriju.

Položaj v Macedoniji.
Belgrad, 10. decembra. Iz Macedonije in Stare Srbije prihajajo neprestano poročila, da je položaj jako kritičen. Vodje vstaških čet so imeli že več posvetovanj, na katerih so sklenili, da se morajo vstaške čete jako dobro organizirati in preskrbeti s strelivom. Bati se je, da v kratkem ne nastanejo zopet bombni atentati.

Volitve na Angleškem.
London, 10. decembra. Po najnovejših volilnih rezultatih je dosedaj izvoljeno 163 liberalcev, 29 pristašev delavske stranke in 54 Redmondistov. Vlada razpolaga torej dosedaj s 246 glasovi. Dalje je izvoljenih 209 unijonistov in 5 divjakov. Razmerje je torej 246 : 214.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:
Milan Plut.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pisanim vprašanjem je priložiti znakom 20 vin. — Pri malih oglasih ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti v znakmah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Prazne že rabljene škatle v vsaki velikosti in množini se prodajo v modni trgovini P. Magdič v Ljubljani, nasproti glavne pošte. 419 10 6

Moška obleka in perilo se prod. Kje, pove inseratni biro „Jutra“. 409 10—6

Spretna šivilja želi posla po hišah. Dopise sprejema inseratni biro „Jutra“ pod „Šivilja“. 432

Lokal, v katerem se sedaj nahaja mesarija, se odda v najem s 1. februarjem 1911, Stari trg št. 19, II. nadst. 434/3—1

Več pohištva se radi selitve ceno prod. Ogleda se lahko izvan ponedeljka vsaki dan, Kolizej št. 19. 486/1-1

Izkušen kurjač in strojnik z večletnimi, dobrimi izpričevanji, izurjen vsakovrstnih parnih in električnih strojev išče službe, gre tudi na deželo. Naslov: A. K., Novi Udmat šte. 39. 435/3-1

Šivilja

se priporoča cenjenim damam za šivanje na dom. — Naslov pove upravništvo „Jutra“.

Lepa in koristna božična darila

po že znano najnižjih cenah, dobite v modni trgovini **PETER ŠTERK**, Ljubljana, Stari trg 18.

Iz dunajske lovske razstave mesto K 40— samo K 6—

Gamsova brada
slična jelenovi, iz jako lepe, 16 cm dolge, fine, tanke dlake. Stročnice iz starosrebra s križcem sv. Huberta, skupaj samo 6 K. — Zamčeno naravna dlaka.
Fenichel, Dunaj IX., Altmutterg. 3/10 y. izdelovatelj gamsovih brad.
Pošilja se po poštne povzetju.

M. Drenik
Kongresni trg
priporoča
božična darila.
Največja zaloga
ženskih ročnih del
in vseh potrebščin.
Vezenje na roko. Tamburiranje.
Plisiranje. Predtiskarija.

Julij Meinl
uvoz kave,
velepražarna
Nova podružnica
v Ljubljani
Šelenburgova ul. 7

Kupujte „JUTRO“! Izvod samo 4 vinarje.

Stampilije
vseh vrst
za urade, društva, trgovce itd.
ANTON ČERNE
graver in izdelovatelj kavčkovih stampilij.
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 6.
Ceniki franko.

Zboljšana Kneipova metoda in ventilirane spalne čepice

so kot najbolj preizkušeno sredstvo proti nervoznemu glavobolu vseh vrst, proti potenju, vroči glavi in posledicam, izpadanju in osi-velosti las. Čepica pomiri živce in prozori dobro spanje in spočito glavo.

1 čepica z dvojno ventilacijo . . . K 6—
1 „ „ trojno . . . „ 8—

Balzam pospešujoči rast las in brade

z uporabnim navodilom
1 stekleničica . . . K 2—
1 „ „ . . . „ 4—
1 „ „ . . . „ 6—
Naročila iz province po pošti le proti povzetju.
Zavoj in spremnica 30 vin. Pri naročilu čepice naj se navede obseg glave.

P. FRÖTSCHER, Dunaj III.,
Barichgasse 17.

Vinski sodi
novi iz slavonskega hrastovega lesa, izparjeni in ovinjeni
od 56 do 65 litrov
100 „ 120 „
150 „ 180 „
200 „ 250 „
250 „ 800 „
se dobivajo po prav nizki ceni pri
M. Rosner & Komp.
v Ljubljani, poleg pivovarne „Union“.
Edino zastopstvo in zaloga
„Prve hrv. tvornice sodov“ v Novski.

Vsak vprašuje
kje bi dobro in po ceni nakupil
božična in novoletna
= darila =
Da ustrežem želji cenjenega občinstva bodem ravno ob tej priliki prodajal vse v zlatarsko stroko spadajoče predmete, kakor: uhane, prstane, veržice, zapestnice, moške in damske ure itd. po najnižjih cenah ter jamčil za pristno blago.
Staro zlato, srebro in drage kamene kupujem ali jemljem v zameno
Cenjena naročila, kakor izdelovanje novih predmetov ter popravila izvršim kar najhitreje in po
izredno nizki ceni.
LUD. ČERNE
juvelir, trgovec z urami ter zaprileženi sodni cenilec
Ljubljana, Wolfova ul. 3.

Število naročnikov za
Planinšekovo praženo kavo
narašča od dne do dne.
Nad tisoče gospodinj jo kupuje.
Velecenjena gospa!
Ne opustite je tudi Vi v Vašem gospodinjstvu vpeljati!
Planinškova pražena kava ne potrebuje nikakih priporočil, kdor je kupi enkrat, jo zahteva vedno! — Dobi se le v pražarni: vogal Dunajske ceste in Sodnijske ulice in v špecerijski trgovini: **Dunajska c. 6.**

Božična darila!

Predno si nakupite božičnih daril, blagovolite si ogledati še moje izložbe in presodite cene! Potrudite se potem v mojo trgovino, kjer se Vam dajo drage volje vsaktera pojasnila, da se prepičate in odločite se bodele takoj, da si nabavite svojih potrebščin le pri trvdki

H. Suttner, Ljubljana,
Mestni trg ali Sv. Petra cesta

Špeeljalna trgovina najnovejših precizij-skih ur (s spričevali točnosti) svoje lastne to-varne ur v šviel z varstveno znakmo „Iko“.
Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine, juvelov ter briljantnih nakitov itd., istotako ogromna izbira kina-srebrnega blaga, kakor: nastavkov, jedilnega orodja itd. itd., vse v najmodernejšem slogu.

Postrežba strogo solidna! Cene najnižje!
Na pismena vprašanja se odgovarja z obratno pošto. — Telefon št. 273. — Brzojavni naslov: „H. Suttner“. Cenik zastoj in poštne prosto!

Vincenc Richterja
pomada za lase

je izdelek, prirejen izključno na temelju znanstvenih in zdravstvenih predpisov. Imenitne posledice se prikažejo takoj po vpo-rabi te pomade: rasti pričnejo lasje in brada. Zabrani izpadanje las in povzroča rast las tudi tam, kjer jih prej ni bilo. Cena lončku z navodilom 3 K.

„Schampos“, prašek za umivanje glave. Najboljše učinkujoči pripomoček za snazenje glave. Cena zavojčka 50 vin.

Vincenc Richter, specialist za gojenje las
Dunaj IX. Sobieskygasse.
Zalogo ima A. MOLL, lekarnar, Dunaj I., Tuchlauben št. 9.

Priporočljivi preparati!
c. in kr. dvorn. založnika in pa-peževega dvorn. založnika
lekarnarja G. Piccoli
v Ljubljani, Dunajska cesta.
Malinov sirup izvrsten naraven izdelek v ki-logr. steklenicah po K 1-50, v sodih K 1—1 kg.
Želodčna tinktura krepi želodec, pospešuje pre-bavljanje in odprje telesa. Steklenica 20 vin.
Želzno vino krepi slabotne, malokrvne in ner-vozne osebe. Poliliterska steklenica K 2—.
Antirreumon preizkušeno zdravilo zoper rev-metične bolezni. Steklenica 50 vin.
Salmijakove pastile lajšajo hripavost in kašelj, mehčajo sliz. Škatljica 20 vin. 11 škatljic K 2—
Naročila se točno izvršujejo.

TEODOR KORN
poprej HENRIK KORN
pokrivalec streh in klepar,
vpeljalec strelovodov ter in-stalater vodovodov
LJUBLJANA, Slomškove ul. 3 in 10
Podružnica: Stari trg 9.

Priporoča se p. n. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kle-parskih del ter pokrivanje streh z angleškim, francoskim in tu-zemskim škrljem, z
asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Hatschek,
z izbočeno in ploščnato opeko, lekno-cementno in strešno opeko.
Vsa stavbinska in galanterijska, kleparska dela v priznano so-lidni izvršitvi.
Poprave točno in ceno.
Proračuni brezplačno in poštne prosto.

GIULIO MORTERRA

avt. plesni učitelj

Prijave in vpisi vsak dan od 11.—12. ure
dopoldne in od 2.—4. ure popoldne v
hotelu „pri Slonu“, soba št. 73.

Proda se popolnoma dober

acetilenski aparat

z 200 lit. za vsako ceno v hotelu
„Dobrava“, pošta Javornik.

Istotam se kupi tudi staro dobro

kitaro.

Hiša

ob Bohinjskem jezeru

obstoječa iz dveh gostilniških sob z vso
gostilniško in kuhinjsko opremo, nadalje se
nahaja v hiši 14 meblovanih spalnih sob,
veranda, vinska klet, ledenica, hlev za pra-
šiče ter s popolnoma novo acetilenovo raz-
svetljavo, se proda. Okrog hiše so divji
kostonji, lep sadni vrt in njiva.

Natančnejša pojasnila daje lastnik

FRANC ŠKANTAR

p. Bohinjska Bistrica, Gorenjsko.

Modna trgovina

52-8

Josipina Podkrajšek

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2

najtopleje priporoča za jesensko sezijo svojo bogato zalogo krasnih,
najmodernejših bluz, čepic in spodnjih kril. Lepe pred-
pasnike za dame in otroke. Najnovejši nakit za obleke, kakor čipke,
vezenine in posamentrije. — Perilo za dame in gospode. — Veliko
izbero zavratnic, ovranikov in manšetov. Nogavice
in rokavice. Stezniki po najnovejšem pariškem kroju itd. itd.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

r. z. z o. z. s sedežem v Ljubljani.

Marije Terezije cesta št. 11 (Kolizej).

Zaloga pohištva

lastnega izdelka in tapetniškega blaga.

Izvršuje vsa mizarska stavbena dela.

Lastna tovarna na Glincah pri Ljubljani.

Izdelovanje igrač

ERNEST HOFFARTH jun., Dunaj VIII.,

Pfeilgasse 34.

Vojaške oprave za otroke:

Infanterijska garnitura

Huzarska

Planin. lovcev

Dragonska

Ulanska

Telesne straže

obstoječa iz čake, prsnega

oklepa, sablje, patronske

taške, puške v najfinjši

izdeljavi

K 4.—

„ 5.—

„ 5.—

„ 5.—

„ 5.—

„ 6.—

Prekupovalci specialni cenik.

Razpošiljatev po povzetju.

Prvo kranjsko podjetje za umetno vezenje

Repše & Jeršek, Ljubljana, Stari trg 20

priporoča slav. občinstvu in slavnim društvom v izdelovanje razne umetne vezenine, društv.
zastave, trakove itd. Obenem priporoča svojo bogato zalogo vezenin in vezeninskih potrebščin.

Belo vezenje.

Vsa naročila se izvršujejo solidno in točno.

Predtiskarija.

Cene nizke.

Ročna dela.

Cene nizke.

Stampilje vseh vrst.

S. MONDSCHNEIN

Dunaj I., Laurenzerberg št. 3.

Stempel za datum 10 let 2 K.

Žepni stempel od 1 K višje.

Tipna tiskarna „FAMOS“

414 črk K 2-80, če se denar pošlje naprej.

Društva 10% popusta.

Zaloga najnovejših

Numerateure des Bates Machin Company, New York.

Iščejo se agentje!

Ceniki zastoj.

Največja božična
okasion prodaja

v konfekciji za dame in deklice, ter
izgotovljenih oblek za gospode, dečke
in otroke. Primerna koristna darila.

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Telefon interurban št. 129.

Valjčni mlin v Domžalah
I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica št. 6.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti
kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici:

Gruden & Co., Stolni trg št. 9.

35-35

Kamnoseški izdelki iz marmorja za
cerkvene in pohištvene oprave spo-
minki iz marmorja, granita ali sije-
nita, apno živo in ugašeno se dobi pri

ALOJZIJU VODNIKU

= Ljubljana =
Kolodvorska

kamenarskem mojstru

= ulica =

MAKSIMILIJAN SARTORY

: Ljubljana, Rožna ulica št. 15. :

Specijalist za inštalacijo hišnih telegrafov, tele-
fonov, strelododov in napeljave električne luči,
zdravniških aparatov in dentistiških motorjev za
zobozdravnike.

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

Ustanovljena leta 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastni hiši.

Zavaruje zoper požar na poslopih, pohištvo in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih
sestavah. — Tekom leta 1909. zavarovalo se je 17.230 oseb za kapital nad 143 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 977 milijonov kron.
Premoženje družbe znaša nad 366 milijonov kron.

Delniška glavnica:
K 5.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rezervni fond:
K 450.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.